یەکەمین ڕۆژ

گوڵی تەرەقی

و/ دلاوەر قەرەداغی

ئابی **1988**. نەخۆشخانەی دەروونیی ڤیل دەڤری. دەوروبەری پاریس

ئەدی من لێرە چ دەکەم؟
خەڵکانی گرمۆڵە بە ڕوخساری مقەبایی و چاوانی لێکنراوەوە، لەسەر سەکۆی دارین و لەپاڵ یەکدا دانیشتوون. خەڵکانی داڕووخاو بە دەستانێکی پیرەوە.
لەم سیستەرە سپیی پۆشە پرچ زەردانە دەترسم. لەم باخە خامۆشە نامۆیە، لەم درەختە تازیەبارە خودان سێبەرە خۆڵەمێشییانە، لەم دار شمشادە ڕێك و هاوئەندازە و هاوشێوە و لەڕیزی یەکتر و لەپاڵ یەکدا ڕوێنراوانە دەترسم کە هەردەڵێی سەربازگەلێکن ئامادە بۆ جێبەجێ کردنی بڕیار.
بیر لە باخەکەی شەمێران دەکەمەوە، بیر لەو دارسنەوبەرانەی کە هاوگەمەی من بوون، بیر لە پەیکەری گەچیی باخچەکان و ئەو پەرییە زەریاییە قەڵەوەی کە لە لێواری حەوزەکەدا ڕاوەستابوو. باوکم دەبینم لەسەر کورسییە بزۆزەکەی ژێر دار چنارەکاندا و لە

کەناری جۆگاکەدا دانیشتووە و سێبەرە گەورەکەی تا ئەوسەری باخەکەی شەمێران گەیبووە.

دەڵێت:" منماڵێکی گەورەم گەرەکە بە باخ و ئەستێرك و پەیکەرگەلی بەردینی دەوری باخچەکانییەوە. خانوویەکم گەرەکە بە ژووری ڕووە و هەتاو و ژێر زەمین گەلی فێنك بۆ ڕۆژانی گەرم و هەیوانێکی فەراوان بۆ خەوتن لەژێر سامالْ ترین ئاسمانی دونیادا."

دوێنێ شەو باوکم هاتە خەونم. لەیەکێك لە شارە دێرینەکانی میسر بووین. ئەستێرەیەکی ئاڵتوونیی، وەك پەڵەیەك خۆر، بە نێوچەوانییەوە دەدرەوشایەوە و چاوە بڕندەکانی لە خاڵێکی دووری ئاسۆ بڕیبوو. ڕەنگبێ تەماشای چارەنووسی مناڵەکانی کردبێت، تەماشای وێرانەکانی باخی شەمێران، تەماشای ئێڵ و عەشرەتە پەرتەوازەکەی لە کون و قوژبنەکانی دونیادا و تەماشای من، منی زیندانیی نێو ئەم خەڵکە غەوارانە.

دەنگی باوکم لەگوێمدا دەزرنگێتەوە:" من پۆلام و پۆلاش هەرگیزاو هەرگیز ژەنگ هەڵناهێنێ."

خۆم بە وێنە و قودرەتە ئەفسانەییەکەیدا هەڵدەواسم، خۆم بە گوڕی ئەم پیاوە ئاسنینەدا هەڵدەواسم. پیاوێك کە داگیرکەری نەخۆشیی و دوژمنی خەڵکانی لاواز بوو.

بەخۆم دەڵێم:" دەبێ لێرە دوورکەومەوە. تا درەنگ نەبووە. هەر ئێستا."

پا م بە ئەرزەوە نووساوە و جەستەم هیی خۆم نییە. بیرو خایلەم پەرتەوازەن و وشەکان لە زەینم هەڵدێن. هەموو شتێك لەسەرمدا زۆر دەبێت. شێوەکان، ژمارەکان، دەنگەکان، لۆچی چەرچەف و چکە چکی کاتژمێرەکان. ڕوخسارەکان بە بەر چاوانمدا ڕەتدەبن، بەسەریەکدا دەکەون، شێوە دەگۆڕن و دیار نامێنن. لەنێوان ئێستاو ڕابردوودا خوول دەخۆم بە بێ ئەوەی بتوانم لەسەر چرکەساتێکی دیاری کراو داسەکنێم.

خانمی دختۆر لە باخچەکە پیاسە دەکات. بەرەو لای من دێ و دەستی دەنێتە سەر شانم. دەستە ساردو نامۆکەی. یەکەمین ڕۆژی داخلْ بوونمە. ناوم دەنووسێت.

دەپرسێت:

- ڕەگەز؟
- ئێرانیی.
- پیشە؟
- نووسەر.
- شوێنی لەدایك بوون؟
- تاران.

واتە واتی خۆشی شاری ئاشنا لەسەرمدا بەیەكدا دێ و باخی شەمیران، وەك خەونێكی سەوز، لەنێو پێڵووەكانمدا دەنیشێت.

تاران. بەو پیتە (ر) ا سركەیەوە كە لەژێر زوباندا دەخلیسكێ و بەو (ئا) كشاوە بەرزەیەوە كە وەك دەروازەی دڵەڕاوكێ وروژێنی بازاڕێكی ڕەنگاوڕەنگ، من بۆ ناو خۆی هەڵدەلووشێت. كەسێك لەدوورەوە بانگم دەكات، كەسێك لەوپەڕی چیا و زەریاكانەوە. كوڕە گەنجەكەی هاوسێمان لە سەری كۆڵاندا ڕاوەستاوە و دەستیم بۆ ڕادەوەشێنێ. من ئاشقی ئەم كوڕەكەم و كەچی ناشزانم ناوی چییە. كرێمێكی لیقن لە سەری دەدا و قژی بە بەرزایی گندۆرەیەك، بۆ سەرەوە هەڵدەبژێ. ڕوخساری پڕە لە زیپكەی سوورو ئێخەی كراسەكەی تا نزیكی نێو قەدی دەكاتەوە. بە خۆم دەڵێم: تا ئەبەد، تا ئەو ڕۆژەی كە دەمرم، من عاشقی ئەم كوڕەم. كەچی دوو ڕۆژ نابات لەبیری دەكەم.

زەنگی كڵێسا، هاواهەنگ بە ئاژێری سەرسوڕهێنەری ئامبۆلانس، نامۆیی دەوروبەرم چڕدەكاتەوە. ئەدی من لەكوێم؟

كوڕێكی گەنج، وەك شوڵك باریك، بە ڕوخسارێكی سپیی و چاوانێكی ڕەش و درشتەوە تەماشام دەكات. سەیركردنەكەیم پێ خۆش نییە. بەرز بەرز لەگەڵ خۆیدا دەدوێ و پێدەكەنێ. پەنجەی دەنێتە سەر لێوی و بە لێكنان و هەڵبڕینی پێڵووەكانی و بە تەكاندانی سەری تێمدەگەیەنێ، بێدەنگ بم.

بەخۆم دەڵێم:" نا، من لەمانە ناچم. شتی وا نابێ. دەبێ لەگەڵ خانمی دختۆردا بدوێم. دەبێ تێی بگەیەنم کە خەراپیی تەندروستی من هۆکاری خۆی هەیە، هۆکارێکی ماقووڵ و قابیلی تێگەیشتن."

پیرێژنێك بەرەو لام دێ. قژم نەوازشت دەکات. شانەیەکی ئاسنی پێیە. دێمە ئەم لاوە. پشتاو پشت دەڕۆم و لەسەر یەکەمین سەکۆ دادەنیشم. پیرێژنەکە واز ناهێنێ. دەست بەقژمدا دێنێ. جلکەکانی بۆنی سابونی زەیتوونیان لێدێ، بۆنی چەرچەفی ساردی تازە شۆراو و بۆنی نوێنەکەی منالّییمی لێدێ.

تەنافەکە لەسەربانە. لەودیو چەرچەفەکانەوە خۆم دەشارمەوە. هەرچیی بانگم دەکەن وەڵام نادەمەوە. بەدوامدا دەگەڕێن. بە پێمەڕە ناو حەوزەکەشم بە دوادا دەگەڕێن. دەچنە کۆڵان. لەوپەڕی باخەکەوە دەنگیانم دێتە گوێ. حەزم لە دردۆنگیی خەڵکانی گەورەیە. دەزانم کە سزایەکی گەورە چاوەڕێمە. بەوەشەوە وەڵام نادەمەوە. دەترسم و لە ترسا خەوم لێدەکەوێ.

سیستەرێك ژێر باڵم دەگرێ. هەڵمدەسێنێ و بەرەو بینایەکی چیمەنتۆییم دەبات. هەڵدەلەرزم و شپرزەیی وەك ژانێك بەنێو بەدەنمدا دێت و دەچێ. بە پێپلیکانەکاندا سەردەکەوین، بە پێپلیکانەیەکدا سەردەکەوین کە تەواو بوونی نییە. دەچینە ژوورێکی نیوە تاریك و نیوە چۆڵ، تەختەنوێنێکی باریك و سپیی، پەردەگەلی شین، مێزێکی گچکە و کورسییەکی لێیە.

" من لێرە، لەمدیو پەنجەرەی داخراو و لەژێر ئاسمانێکی باراناوییدا دەمرم."

هاوار دەکەم، لەو هاوارە بێدەنگانەی لە گەروودا دەتاسێن. لە کەسێك دەچم خەون ببینێ، کەسێك کە ڕادەکا کەچیی لە جێگەی خۆیدا ڕاوەستاوە. جلکەکانم دادەکەنن و دزداشەیەکی دەلّب و درێژم لەبەر دەکەن. لەسەر تەختە نوێنەکە ڕادەکشێم. دەستێك پەردەکە لادەبات. دەستێك نێوچەوانم نەوازشت دەکات. کەسێك بە زوبانێکی بێگانە

شتێکم پێدەڵێت. هەست بە ڕۆبردنی شرینقەیەك بە قۆڵمدا دەکەم. خانمی دختۆر لێدانی دڵم دەگرێت. هێور هێور پێڵووەکانم قورس دەبن و هەستێکی تەمبەڵانە و خۆش بە جەستەمدا پەخش دەبێ.

باڵشتەکەم پڕە لە جریوە جریوی چۆلەکەکانی باخی شەمێران. دەتوانم هەر لە بەیانیی تا هەرکاتێ دڵم حەز بکا، بنووم. سبەینێ پشووە و نانی نیوەڕۆ لە باخ، لە لێواری جۆگەکە دەخۆین. کاك حەسەن حەسیرەکان لەسەر ئەرزەکە ڕادەخا و باڵشتەکان بە قەدی درەختەکانەوە هەڵدەپەسێرێ. پوورە ئازەر هەمیشە هەر دڵی لای شۆخ و شەنگیی خۆی و ڕەنگی پێستییەتی. خۆی لە تیشکی هەتاو دەپارێزێ و ئاوریشمێکی سپیی وەك پەردەکوللە، دەنێتە سەر دەم و چاویی تا هەتاو پێستی نەکاتە پەڵە. هەرکاتێ کە لەدەرەوە دێتەوە، شفتییەك لەناوەڕاستا قاش دەکات، ناوەکەی بەتاڵ دەکات و نیوەی دەخاتە سەر دەم و چاوی تا پێستی ناسك و تەڕ بێت. دەڵێت ئەم شتە لە شاجوانی ئەمریکاوە فێر بووە و لە گۆڤارێکی فەرەنگستانیدا خوێندوویەتییەوە. کاتێ پێدەکەنێ زاری چکۆڵە دەکاتەوە تا چرچ نەکەوێتە ژێر چاو و دەوروبەری دەمی. شەوانەش جلگرە لەسەری کەپووی دەدات تا کەپووی گچکە و قووت بێت. دەڵێ ئەمەشیان هەر لە شاجوانی ئەمەریکاوە فێر بووە.

هەموو بەیانییەك کە چاوانم دەکەمەوە، دەنگێك لە گوێمدا ڕۆژەکانی هەفتە دەژمێرێت. دەنگەکە لەتەکمدا دەدوێ و وەك شەپۆلی ڕادیۆیەکی کۆن، دوور و نێزیك و بەرز و نزم دێتەگوێ. دەنگەکە پێم دەڵێ کە دەبێ هەستم، کە دەبێ دوش بکەم، کە دەبێ جلکەکانم بگۆڕم و بەرچاییەکەم لەسەر مێزەکە بخۆم.

کەلەکە دەگۆڕم و ڕووەو دیوار دەنووم.

دەنگەکە شتگەلێکم لێ دەپرسێ و پێم دەڵێ دوو هەفتە بەسەر داخڵ بوونمدا لە خەستەخانە، تێدەپەڕێ.

خانمی دختۆر فەرمان دەدا کورسییەکەم لەبەر پەنجەرەکەدا دانێن. کەس حەقی بەسەرمەوە نییە و کەس بۆی نییە دیدەنیم کات.

دەستووری نوێ : دەبێ هەموو ڕۆژێك لە باخچەکە پیاسە بکەم و فراقین لەگەڵ ئەوانی تردا بکەم. دەڵێم نەخێر و ئیدی چەرچەفەکە بەسەر دەم وچاومدا دەدەم.

سیستەرەکان سەرەتا بە میهرەبانیی و بە تکا، دواجار بەزۆر لەسەر تەختەنوێنەکە دامدەگرن. یارمەتیم دەدەن جلکەکانم بگۆڕم، پێڵاوەکانم لە پا کەم و ئاوێك بە دەم و چاومدا بکەم. گەر بەدەست خۆم با لە جێگاکەم هەڵنەدەستام. خەو و هەڵهاتن و بیرچوونەوە تەنها شتێکن کە دەمەوێن. لە ڕوناکیی ڕۆژ دەترسم و حەز دەکەم زەمەن ببێتە شەوێکی ئەبەدیی.

دەڵێم:" ئارام بگرن تا سبەینێ. تا چەند ڕۆژی تر." لێیان دەپاڕێمەوە. سوودی نییە. زۆر گوێیان لەم قسانە بووە. دەچمە ڕاڕەوەکە. ژێر باڵیان گرتووم. جەستەم لەزرەك و چۆڵ، هەر بەرمدەن دەکەوم. بە شیشێکی لای پێپلیکانەکانەوە دەنووسێم. کە دەگەینە باخەکە، بەتەنها جێمدێڵن. لەسەر سەکۆیەکی دارین، دوور لە نەخۆشەکانی تر دادەنیشم. پیرێژنەکە بە شانە ئاسنینەکەیەوە دەمبینێ و بەرەو لام دێت. لەپشت سەرمەوە ڕادەوەستێ. دەیەوێ قژم بۆ دابێنێ. جووڵەی بۆ ناکەم. خۆم بەدەستەوە داوە. تەوقەکانی قژم دەردێنێ. سەرم نەوازشت دەکات. پرچم بۆ دەهۆنێتەوە.

چەند خۆشە کاتێ کەسێکی میهرەبان پرچی بونیام دەهۆنێتەوە، کە قۆپچەکانی سەدرییەکەی دادەخا و نان مرەبا دەنێتە جانتای قوتابخانەیەوە. لە قوتابخانەی فەیروز کۆهی ناونووسیان کردووم. دەبێ پەلە بکەم. دایکم قژم بۆ دەکاتە پرچ و یەك کەوچك ڕۆن ماسیی دەکات بە قوڕگما و بۆ نەهێشتنی تامی ناخۆشی ڕۆن ماسییەکەش، یەك

چنگ نوقوڵ دەپەستێنێتە گیرفانمەوە. پێڵاوە بریقەدارەکانم جیڕەیان دێ و سەدرییە ئوتوودراوەکەم بۆنی نیشاستەی لێدێ. جانتاکەم پڕە لە کتێبی تازە و قەڵەمی ڕەنگاوڕەنگ. هەموومان ڕیز دەبین و مامۆستای مورشید تەماشای نینۆکەکانمان دەکات. منداڵانی پیس و پۆخڵ شەپازللە دەخۆن و لە ڕیزی دوواوە ڕادەوەستێنرێن. ئەوانەی جگە لەوەی دەستیان پیس و پۆخڵە، یەخەی سەدرییەکانیانیشیان چڵکنە یان جانتاو کتێبیان پێ نییە، لە قوژبنی حەوشەدا لەسەر قاچێك ڕادەوەستێنرێن و دەستیان پێ بەرز دەکرێتەوە. ئەوانەی دەگرین لە ژێرزەمینە تاریکەکە حەپس دەکرێن. مامۆستای مورشید ناوم دەپرسێ. چەند نوقوڵێکم لەدەمدایە. گوپم ئاوساوە و ناتوانم وەڵام بدەمەوە.

فەرمان دەدا:" دەمت بکەوە!"

سەر ڕادەوەشێنم. زۆر لەخۆم دەکەم تا نوقڵەکان قووت بدەم. مامۆستای مورشید لەتووڕەییدا سوور هەڵگەڕاوە. قامکی دەکا بە دەممدا. نوقڵەکان دەپەڕنە قوڕگم و خەریکە بخنکێم. دەکەومە قرخە قرخ. شوێنم ژێر زەمینە تاریکەکەیە. نوقڵەکان دادەکرمێنم و دەگریم. بیری تاریکیی ژێر زەمینەکە لەرزم لێدێنێ. ڕادەکەم و بە دەوری تانکیی ئاوەکەدا دەخولێمەوە. فەڕاشی قوتابخانە بەدوامدا دێ و لە سەری پێچەکەدا دەمگرێت.

پێمدەڵێ:" هەی منداڵەی کەر، بێدەنگبە ئەگینا قەڵەم دەنێمە بەینی پەنجەکانتەوە."

گاز لە دەستی دەگرم و لقە لە قۆزەنگی پای دەدەم. کچە گەورەترەکان، قوتابیانی بێچووە شێر، شانم دەگرن و بەسەر پێپلیکانەکاندا کێشم دەکەنە خوارەوە. کلیلی ژێر زەمینەکەیان پێیە. دەرگاکەی دەکەنەوە و بۆ ناوەوە پاڵم پێوە دەنێن. شەقێکی حیسابیم تێهەڵدەدەن و دەرگاکەم لەسەر دادەخەن. دەترسم و دەزریکێنم. کیژێکی تر هەروەکو من حەپسکراوە. پێم پێدەکەنێ. لایتی دەستی پێیە و ڕوناکییەکەیم تێدەگرێ. ڕوخساری لە تاریکیدایە. لە جاڵجاڵۆکە و سیسرکی ژێر زەمینەکە ناترسێت. ئەرێ ئەم کچە لەکوێوە

ئەم لایتە دەستییەی پەیدا کردووە و چۆناوچۆنی لە چاوی مامۆستای مورشیدی شاردۆتەوە؟ دەچمە پێشتر. دەمی ئەویش پڕە لە شت. قەپاڵ لە لەواشەیەك دەگرێ و نیوەی بە من دەدات. لەلایەوە دادەنیشم و ترسەکەم دەڕەوێتەوە. وردە وردە چاوم بە تاریکاییەکە ڕادێ و بە ڕوناکیی لایتەکە ڕوخساری دەبینم. قژی کورتە و شێوەی کوڕی هەیە. بەخۆم دەڵێم:" ئەم کچە، ئەم کچەی کە چاوانی وەك چاوانی پشیلە دەبریسکێنەوە و لە تاریکیی و لە جرو جانەوەری ژێر زەمینیش ناترسێت، دەبێتە هاوڕێی گیانیی بەگیانیم." پێکەوە، هەر لەهەمان جێگادا، بەڵێنی خوشکایەتیی دەبەستین و نوقڵەکانمان دابەش دەکەین. قسان دەکەین، پێدەکەنین و خۆشحاڵم بەوەی کە حەپسین و ئیتر ناچار نین بۆ پۆل بچین. مامۆستای مورشید نازانێت من بەختەوەرترین قوتابیی قوتابخانەکەم و هەروەك خەڵکانی عاشق، دڵم لەخۆشحاڵیدا کەوتۆتە تەپ و کوت. بەر لە ئیزنی بوونی قوتابخانە، بەردەدرێین. دەستی هاوڕێ گچکەکەم دەگرم و ئیدی ترسم لە دەرس و قوتابخانە دەڕەوێتەوە.

خانمی دختۆر زوربەی جاران لەبارەی ئەزموونە ئەویندارییەکانمەوە پرسیارم لێدەکات.

بیر لە هاوڕێ گچکەکەم دەکەمەوە، بیر لەو پەیمانەی کە بەیەکترماندا، هاوڕێی درۆزن. دڵم، دوای ئەو هەموو ساڵانە، هەمدیس لێوڕێژ دەبێتەوە لە ئەوین و فرمێسك بە چاوانمدا دەڕژێتە خوار.

یەکەمین ئەوین؟

بیرم نییە. کەنگێ و لەکوێ؟ دەیان وێنە، وەك وێنەی بەسەریەکتریدا کەڵەکە بوو لەبەرانبەر چاوانمدا وەدیاردەکەون: کوڕانی گەڕەکی مەحموودییە، سایەق پاسەکان، هاوڕێ پیرو کەچەڵەکانی بابم، ئەکتەرەکانی سینەما، ڕێبوارێك لە کۆڵان، بوونەوەرگەلی خەیاڵیی و نووسەرانێك کە وێنەکانیان لە ڕۆژنامەکاندان. هەموو ڕۆژێکی هەفتە عاشقم

و هەر خودا بۆ خۆشی دەزانێ عاشقی کێم. چ فەرق ناکات. کاك ساقی، کاك باقی، کاك حوسامی؟ ناوەکەیم بیرچۆتەوە. هەرکێیەکە ڕەفیقی خاڵۆمە. هەرکاتێ ئاهەنگمان هەبێ ئەوا بانگی دەکەن تا گۆرانیمان بۆ بێژێ و سەنتوورمان بۆ بژەنێت. ڕەنگی لە ڕەنگی مردووان دەچێت. قژی ڕووتاوەتەوە و ژێر چاوانی شین هەڵگەڕاون. ڕەنگی هەردەڵێی زەردەچەوەیە. لە پاڵەوانی سیلاویی دوایەمین ڕۆمانێك دەچێت کە خوێندوومەتەوە. کە چاوم پێی دەکەوێت، سوور هەڵدەگەڕێم و دڵم دەکەوێتە تەپ و کوت. لە دوورەوە تەماشای دەکەم و هەناسە هەڵدەکێشم. دڵنیام بەو زووانە دەمرێ و هۆن هۆن فرمێسك لە چاوانمەوە دەڕژێ. تلیاك خۆرە. تلیاکەکەی دەنێتە گۆشەی دەمی و وەك نوقوڵ دەیمژێت (دەزانم، لە گەورەترەکان بیستوومە). لەکاتی ژەنیندا، سەری ئارەقە دەکاتەوە و بۆنی جەستەی بە ژوورەکەدا بڵاودەبێتەوە. دایکم کەپووی خۆی دەگرێ، خیش دەکا و منیش کە لای دەرگاکەوە ڕاوەستاوم و مافی چوونە ژوورەوەم نییە، بەخۆم دەڵێم: مەرج بێ ئەم سترانبێژە خەمگین و موزیك ژەنە تلیاکخۆرە ببێتە مەعشوقی ئەبەدییم. پاشان دەبیستمەوە خۆی بە ساپیتەی ژوورەکەیدا هەڵواسیوە. دڵم پێی دەسووتێ و ئیدی بەرماوەی یادەوەرییەکەی لە زەینمدا دەسڕدرێتەوە.

خانمی دختۆر زۆر دەکات لەگەڵ نەخۆشەکانی تردا فراڤین بکەم، تێکەڵاویان بم، قسان بکەم، تەماشاکەم و تێبگەم کێم و لە کوێم. دەبێ مەودا لە ڕابردوو وەربگرم و بۆ حاڵی حازر بگەڕێمەوە. دەبێ (من) ی ئێستاکێم بناسم و ئیدی ئەم مەخلۆقە واقیعییە لە سبەینێ و لە ئایندەدا بەرجەستەکەم. ناتوانم. ترسم لە ئایندە هەیە و (ئەمڕۆ) زەمەنێکی بەتاڵ و هەڵپەسێردراوی وەهایە کە بە هیچ جێگایەکەوە ڕایەڵ نییە. تەنها ڕابردوو واقیعییەتی هەیە و وەك ئامێزە گوڵ گوڵییەکەی دایە لەنێو خۆیدا پەنام دەدات.

هۆڵی نان خواردن ژوورێکی گەورە و ڕووناکە. چلچرای هەڵواسراو بە بنمیچدا، هێڵگەلی کاڵی ڕوخسارەکان تۆخ دەکاتەوە. ئەم ژوورە لە ژووری لێپرسینەوە و

ئەشکەنجەدان دەچێت، یاخود لەچاوانی منەوە ئاوهایە. متمانەم بە ڕووانینی خۆم نییە و دەزانم دونیای دەرەوە بەو جۆرە نییە کە من دەیبینم.

تارماییگەلی بێدەنگ و واق وڕماو بە دەوری مێزی نان خواردندا دانیشتوون. هەر هەموو، زەق زەق تەماشام دەکەن. یەکێکیان هەڵدەسێ و کەوچەکەکەیم بۆ ڕادەگرێت. چەند کەسی تریان لاسایی ئەو دەکەنەوە. دەستەکان، بە کەوچك و چەنگاڵ و قاپەوە، بەرەو لای من ڕایەڵ کراون.

سیستەرێك بۆ یارمەتیم دێ و قۆڵم دەگرێت. وەك بڵێی مەخلۆقێکی لە کاروان جێماو بم و بکارێ فێری دانیشتن و شت خواردنم بکات. لەسەر کورسییەك دادەنیشم، ئامادە بۆ ڕاکردن، پیاوێك لەپاڵمدا دانیشتووە و چاوی لە دەفری خواردنەکەی بڕیوە. ماتی بردۆتەوە و حەواسی لە جێگایەکی ترە.

سیستەرەکە دەستی بەیەکدا دەدات. هاوار دەکات:" بێدەنگ. هەواڵێکی خۆشم پێیە. یەکشەممە ڕۆژی ئاهەنگە."

هەموو، جگە لە من، چەپڵە دەکوتن و هەڵهەلە دەکێشن. بە کەوچکەکانیان لە لێواری دەفرەکانیان دەدەن و پێدەکەنن.

ڕۆژانی پشوو، بە زۆریی ئاهەنگێکی چکۆڵە لە باخەکە یان لە هەیوانەکە ساز دەدرێت. جاربەجار موزیك ژەنێك کە ڕۆژێك لە ڕۆژان نەخۆشی ئەم خەستەخانەیە بووە، بۆ بینینی هاوڕێ دێرینەکانی دێ و پیانۆ یان ڤیۆلینیان بۆ دەژەنێت. هاتنی وی مایەی ئومێدە و ئیرادە بە نەخۆشەکان دەبەخشێت. بەر لە ئاهەنگەکە، بە سیستەرەکان دەڵێم من بەشداریی ناکەم. مەحاڵە. خانمی دختۆر، بەو هۆیەی کە پێ چەقێنیی من بەڵەدە، فەرمان دەدا لێمگەڕێن.

ئاهەنگی ئەمڕۆ لە باخەکەیە. لەودیو پەنجەرەوە تەماشا دەکەم. جەژنی ڕۆحەکانە. ڕۆحگەلێکی سەرگەردان بە یادی ئەوینگەلی دێرینە و ئارەزووگەلی بەسەرچووەوە، بەدەوری یەکتردا خول دەخۆن. دوو ژن نێوقەدی یەکدییان گرتووە و لەتر دەدەن. چاوانیان

نووقاوە. سەریان بە ڕیتمی مۆسیقاکە تەکان دەدەن و جار جار زەردەخەنەیان دێتێ. وەك بڵێی نووستبن و خەوی خۆش ببینن. کوڕێکی جحێڵ کە قسان لەگەڵ خۆیدا دەکا و لاساییم دەکاتەوە، بەدەوری ئەوانی تردا دەخولێتەوە و ڕیز ڕیز قسان دەکات. دەڵێن ئەو کەسە شاعیرە و تا ئێستا دوو دیوانە شیعری چاپ کراوی هەن.

هەندێ شەو دەچین بۆ قاوەخانەی نادریی و پوورە ئازەر لەگەڵ مێردەکەیدا سەما دەکات. هەردووکیان بۆ کۆرسی سەمای بیانیی دەچن و هێند جوان سەما دەکەن کە خەڵکیی چەپڵەیان بۆ لێ دەدەن. نیروانا خان و مینرەوا خان کچی پووری دایکمن. ئۆکۆردێن و پیانۆ دەژەنن و هەرکاتێ بۆ ماڵی ئێمە دێن، گرامافۆنە کۆنەکە دەخەنە ئیش و هەمووان دەخەنە سەر هەوا و هەوەسی سەما. دایکم شەرمنە. سەما نازانێ و دێتە ئەملاوە. یەزدان، کوڕی مینرەوا خان، هار و هاجە. بەدارو دیواردا هەڵدەگژێ. تا ئێستا، دە جار دەست و سەرو پای شکاوە. دارلاستیقی پێیە و مامۆستای کوشتنی پاسارییەکانە. دایك و باوکی، کاتێ لەماڵ دەچنە دەرێ، بە گوریس بە کورسییەوەی دەبەستنەوە تا بەڵایەك بەسەری خۆیدا نەهێنێ یاخود ماڵەکە ئاگر تێبەرنەدا. کە دێن بۆ ماڵی ئێمە، بە درەختێکەوەی دەبەستنەوە. هەندێ جار برسیی یان تینووە و دەزریکێنێ. نیروانا خان گەرمەکابەیەك دەترنجێنێتە دەمییەوە و ئەویش قەپاڵی لێ دەگرێت. بە بڕوای دایکم، ئەو کارە ناشیرین و زاڵمانەیە و فەرمان دەدا گوریسەکەی لێبکەنەوە. بەڵام ئەم کوڕە، هەر لەگەڵ ئازادکردنیدا، وەك تیرێکی لەکەوان دەرچوو، تێی دەقووچێنێ، قاچی بەر سەماوەرەکە دەکەوێ، بە دەمدا دەکەوێ و دەستی بەر سینی میوە و قاپەکانی سەر مێزەکە دەکەوێ و میوەکە بۆ سەر ئەرزەکە دەڕژێ، دایکم هاوار دەکا بیگرن و ئیدی هەمدیس بە درەختەکەوەی دەبەستنەوە، توندتر لە جاران.

بابم تاقەتی ئەم جۆرە میوانییانەی نییە. لەژوورەکەی خۆی دەمێنێتەوە و ئیش دەکات. هەرجارێك کە لە درزی دەرگاکەوە تەماشای دەکەم، دەبینم خەریکی نووسینە.

من ئاشقی ژوورەکەیم. ژوورەکەی بابم پڕە لە کتێب و ڕۆژنامە و مێزەکەی هێندەی سیسەکەمەی من گەورەیە. یەکەمین چیرۆکی خۆم لەودیو ئەم مێزەوە نووسی. ئەدی تەمەنم چەند ساڵە؟ هێند گچکەم کە بەزەحمەت سەرم دەگاتە لێواری مێزەکە. دەزانم باوکم نووسەرە و نابێ مەزاحیمی بم. هێور و بێ دەنگ خۆم دەکەم بەژوورەکەیدا و لەودیوییەوە ڕادەوەستم. سەرێك لار دەکەمەوە. قەڵەمەکەی لەسەر قاقزە سپییەکە دەخلیسکێ. سەری بۆ پێشەوە و بۆ دوواوە تەکان دەدا و هەمیشە زمان بە لێویدا دێنێ. لە سەری قەڵەمەکەیەوە مەخلۆقگەلی وردی ڕەش، وەکی هەزاران مێروولە، هوروژم بۆ دەرەوە دێنن و بەسەر قاقزەکەدا بڵاودەبنەوە. باوکم دەزانێ لە پشتییەوە ڕاوەستاوم و بانگم دەکات. داوای لێدەکەم شتێکم بۆ بنووسێت. قەڵەمەکەی دەکاتە نێو مەرەکەبەکەوە. شێوەیەکی سەیر دەکێشێ و دەڵێ:" بنۆڕە. ئەمە ناوی تۆیە." هەمدیس قەڵەمەکەی بە مەرەکەبەکەدا دەکاتەوە. قاقزەکە لەژێر کەپوومدا ڕادەگرێ و دەڵێ:" ئەمەش نانێکی گەورەیە."

نانەکە زگم دەخاتە قوڕە قوڕ و دڵم خاو دەبێتەوە. چەند جارێکی تر قەڵەمەکەی بە مەرەکەبەکەدا ڕۆدەباتەوە و وێنەی پەپوولەیەك، تۆپێك و خەیارێکم بۆ دەکێشێت. هەموو شتەکان لەنێو ئەو مەرەکەبە ئەفسانەییەدان. ئەوێ پڕە لەخۆراك و یاری مناڵانە. نانیشی تێدایە. پڕە لە چیرۆك گەلێك کە باوکم دەیان گێڕێتەوە و پڕە لە قسەگەلێك کە حەز دەکەم من بیانپەیڤم. دوای نیوەڕۆ، کاتێ باوکم نوستووە، خۆم دەگەیەنمە لای مێزەکەی. قەڵەمەکەیم بۆ نادۆزرێتەوە. پەنجە دەنێمە مەرەکەبەکە و بە قاقزەکەیدا دێنم. بۆنی مەرەکەب بە سەرما دەچێ و خەنیم. دەستە مەرەکەباوییەکانم بە جلکەکانمدا دێنم و پەنجەکانم یەکە یەکە بە مەرەکەبەکەدا ڕۆدەبەم. ڕایدەوەشێنم، ئەمدیوو ئەودیوی دەکەم. دەست و دەم و چاوم بە پەڵەی مەرەکەب دەپۆشرێت. وای چ خۆشییەکە. گەر لێمگەڕێن ئەوا دیوارە سپییەکانیش پڕ لە وێنە دەکەم. دڵم دەخوازێ سەد شووشە مەرەکەبم هەبێ و سەد قەڵەم و سەد دانە پەنجە و یەك ژووری پڕ لە قاقزی سپییش. وەك

باوکم لێهاتووە. بوومەتە نووسەر. دڵم دەخوازێ ئەو چیرۆکەی پیشان بدەم کە نووسیوومە، لەناکاوێکڕا دەستێك لەدواوە یەخەم دەگرێ و دەنگی توورەی دایکم لەگوێما دەنگ دەداتەوە:" هەی منالەی پیس و پۆخڵ. بنۆڕە چیت لە جلکەکانت کردوون!"

دەمخەنە بەر دوشە لە کوڵەکە و جلکەکانم دەشۆن. دەزریکێنم و بەدوای چیرۆکەکەمدا دەگەڕێم. چیرۆکێك کە ئاو بردوویەتی. ڕەنگە لەبەر ئەوەبێت هەر دەنووسم و هیچ کاتێکیش لە نووسینەکانم قاییل نیم. وەك بڵێی، شتێك لەوپەڕی سەرمدا، هەروا بەدوای ئەو یەکەمین چیرۆکەدا بگەڕێت. بگەڕێت بەدوای ئەو تاقە چیرۆکە ساخ و جوانەدا.

خانمی دختۆر لە ئەشقی من بۆ نووسین ئاگادارە. یەك بەستە قاقزی سپیی و چەند قەڵەمێکی نووك تیژم بۆ دێنێ. لەودیو مێزەکەوە دادەنیشم و مات دەمباتەوە. چ بنووسم؟ لەکوێوە دەست پێبکەم؟ قەڵەمەکە لەنێوان پەنجەکانمدا دەگوشم و لاستیکی سەرەکەی دەجووم. ڕوخسارم دەنووسێنم بە قاقزە سپییەکەوە و زوبانم بە لا تیژەکەیدا دێنم. دڵم توند توند لێدەدات. چاوانم لێکدەنێم و ماوەیەکی درێژ هەر ئاوها دەمێنمەوە.

خانمی دختۆر بۆ دیدەنیم دێت. پێمدەڵێ:" خانمی نووسەر. خەونەکانت بنووسەوە. تۆیەك کە هەمیشە لەبارەی ڕابردووەوە دەدوێیت، دەی یادەوەرییەکانت بنووسەوە."

دەنووسم. دەیکوژێنمەوە. بەدوای وشەکاندا دەگەڕێم. بیرو خایلەم ئاڵۆزکاون و ڕستەکانم سەرو بنیان نییە. لە قوتابییەکی تەمبەڵ و تەپۆ دەچم کە ڕێسای نووسین و یاسای زوبانی بیرچووبێتەوە. ژوورەکەم پڕ لە قاقزی گرمۆڵەکراوە و دە جار قەڵەمەکانم داداون. لاستیکەکانم بە ددان ورد ورد کردوون و خواردوومن. دەنووسم و دەکوژێنمەوە. یادەوەرییەکان ڕەنگ هەڵبزڕکاو و پەرتەوازەن، هوروژمیان بۆ زەینم هێناون و وەکی بازنەگەلی جووڵاوی سەر ڕووی ئاو، ئاسەواریان نەماون.

هەندێ ڕۆژ، نائومێد دەبم، دەست لە نووسین هەڵدەگرم و هەمدیس لە یەك هیچی گەورەدا ڕۆ دەچم. بەیانیان ناتوانم لەجێگاکەم هەستم و هەموو ڕۆژەکە دەنووم. بەڵام ئارەزووی نووسین لە قووڵاییمرا دەرزی ئاژنم دەکات. وشەکان دەستم لێ هەڵناگرن. تەنانەت لە خەونیشدا بە سۆراغم دێن و وەك سوپایەك مێروولە، بە لێو و بەسەر پێڵووەکانمدا هەڵدەخزێن. چەند هەفتەیەك بێدەنگ دەبم و پاشان هەمدیس قاقزەکان دەردێنمەوە. ئاڵۆزکاویی زەینیم کەمتر بووە و تەندروستیم ڕووەو باشییە. دەتوانم بە تەنیا لەباخەکە پیاسە بکەم و یەك دوو لاپەڕەی ڕۆژنامەی بەیانیان بخوێنمەوە. نووسینی چەند ڕستەیەکی کورت، گێڕانەوەی ڕووداوێکی ساکار گوڕێکی نوێم پێ دەبەخشێ. پەلەپیتکەیەکی ئاشقانە لەدڵم دەدا و دوای ماوەیەکی زۆر، هەستێکی شیرین و سرك گینگڵم پێدەدات.

بەخۆم دەڵێم:" گەر بتوانم بنووسم، تەندروستیم باش دەبێت." وادەڵێم و گەرەکمە چاك ببمەوە. خۆمم بەم شێوەیە، بەم بێ توانایی و نەخۆشییەوە ناوێت. دەزانم ئەم کەسە غەریبەیەی کە ماڵی لە ڕۆحمدا چێ کردووە، میوانێکی ناوەخت و غەوارەیە و ئامادەییەکی کاتیی هەیە.

هەرچییەك بە زەینمدا تێپەڕێت، دەینووسم. گرینگ نییە کە ئاڵۆزکاوو پێکدا چڕژاون. گرینگ نییە کە سەرو بنیان نییە. ئەمە بەرایی ئیش کردنە. سلامەتیی دەروونییم وا لە نووسینەوەی خەیاڵ و هەست و یادەوەرییەکانمدا. دەبێ ڕستێکی تۆکمە لە واژە و قسە و خاڵەکان بچنم و لەم چاڵە تاریکە، لەم چاڵی خەون و خامۆشییە بێمە دەرێ. وشەکان، وەك هەیڤگەلی ڕەهابوو لە ڕاکێشانی ئەرز، لە فەزادا دێن و دەچن و بەدەورمدا دەخولێنەوە. هەرکامێکیان لەپاڵ دەستمدا بێت، پڕی پێدا دەکەم و بە قاقزەکەوەی دەنووسێنم. زوبانێکی ڕمز ئامێزم ئافەراندووە، وەك بەردە نووسینێکی کۆن کە دەبێ ماناکانی هەڵبگۆزرێت.

خانمی دختۆر بڕوای بە کارەکەم هەیە و هانم دەدات. سیستەرەکان لێمگەڕاون. مۆڵەتم دەدەنێ بەنێو وشەکاندا پیاسە بکەم، دەست بە سەرو گوێیاندا بێنم، لەئامێزیان بگرم، ئەشقی خۆمیان بۆ دەربڕم، یان بە پێچەوانەوە، دارکارییان کەم، لەت و کوتیانکەم و دەست و پایان بە گوریس ببەستمەوە. بە داوی ڕەنگاوڕەنگی وشەکان، فەرشێکی باڵدار دەچنم و بەرەو دوورترین ڕۆژانی رابردوو سەفەر دەکەم، بەرەو یەکەمین یادەوەریی: لە ترومبێلەکەی خاڵە سەرهەنگ داین. دایکم و خاڵۆ ژن لە پێشەوە دانیشتوون و من لەدوواوەم. سەرم چەند مەترێك لە میچی ترۆمبێلەکەوە دوورە. شانی دایکم و خاڵۆژن بۆ سەرەو هەڵتۆقیوە، وەك بڵێی لەسەر بوخچە دانیشتبن. هەرچییەك هەیە بەرچاویان گرتووم. بە جاددەیەکی تاریك و بێ گڵۆپدا تێدەپەڕین. وای چ چۆڵەوانییەکە! دایکم لەم جاددەیە دەترسێت.

دەڵێت:" نەدەبوو بێرەدا هاتباین. ڕوباری کەرەج جێگەی خەڵکانی لات و لەوێر و چەقۆکێشە."

خاڵۆژن بیستوویەتی کە دوو کەسیان لەم جاددەیەدا کوشتوون. خاڵۆم فشەی بەم قسانە دێت و پێدەکەنێ. وی ئەفسەری سوپایە و خەڵکانی لات و لەوێر هەر بە هیچ نازانێت. من شمشێرەکەی خاڵۆمم بینیوە. بەدیواری ژوورەکەیدا هەڵواسراوە. سەرشانەکانی خاڵۆم بە ئەستێرەی کانزایی و ریشاڵی ئاڵتوونیی تەنراوە. ئەستێرەکان دەبریسکێنەوە و لەوەدەچێ لچ لە کەسێك هەڵقورتێنن. من حیرس دەمگرێ. ئاخر ئەستێرەکان بەسەر شانی خاڵۆمەوە دانیشتوون و زمانم لێ دەردێنن. ئەستێرەگەلی بێ ئەدەب و بێ چاوو ڕوو. یەکێکیان لە بەینی پەنجەکانمدا دەگرم و ڕایدەکێشم. لێنابێتەوە. خاڵۆم بە بادانی شانی، دەستم دوور دەخاتەوە.

دەڵێ:" کچێ ئەوە چ دەکەیت؟ لەجێگای خۆت دانیشە."

دایکم دەڵێت:" یاری بە چەرخ مەکە."

یاریی پێ دەکەم. چەرخەکە دەگوشم. یەك دەقیقە دواتر، دەپەڕێتە دەرەوە. سەرەکەی گەرم و سوورە. ئەستێرەکان بەسەر شانی خاڵۆمەوە تەماشام دەکەن. وەك بڵێی بترسن. چەرخەکە دەخەمە سەر شانە پانەکەی خاڵۆم، لەنێوان دوو ئەستێرەدا. پریشکێك دێت و دیار نامێنێ. دووکەڵێکی تەنك بەرز دەبێتەوە. دەزانم ئەوە خەریکم خەراپترین کاری دونیا دەکەم. دەمەوێت کەسێك جڵەوم بگرێ و پێم بڵێ: مەکە!

خاڵۆم بۆن دەکات. پیف ... پیف. دایکم ئاوڕدەداتەوە و تەماشام دەکات. شێوەی گورگی گرتووە. خاڵۆژنیشم ئاوڕ دەداتەوە و تەماشام دەکات. دەمی نیوە کراوەیە. ددانە شاشەکانی گەورەتر بوون. زریکەی من لەزریکەی دایکم و خاڵۆژن قایم ترە. ناو سەرم تاریك دادێت. وەك گڵۆپێك کە لە پڕێکدا بسووتێت. لەهۆش خۆم دەچم.

یەکەمین چیرۆك گەلێك کە دەیاننووسم، ڕەشنووسگەلێکی تێکەڵ پێکەڵ و ناتەواون. بەڵام، هێور هێور، وەك لاولاو، بەدیواری زەینمدا هەڵدەگژێن و کونج و قوژبنی سەرم دەپۆشن. هەرجارێك کە سەرلەنوێ چیرۆکێك پاك نووس دەکەم، تەواوترو باشتر خۆ دەنوێنێ و هەنگاوێك پێشڤەتر دەچم. بیانوویەکم بۆ لە نووستن خەبەربوونەوەم دۆزیوەتەوە، لە چۆڵەوانیی دڵەڕاوکێ وروژێنی بەیانیاندا، چرایەکی گچکە دادەگیرسێ و دەکوژێتەوە، دەکوژێتەوەو دادەگیرسێ.

خانمی دختۆر پێی وایە ئەم چرایە، چرای بەختە و پێمدەڵێ کە ڕوداوێکی خۆش چاوەڕێمە. چراکەی عەلادینم دۆزیوەتەوە و داوای لێ دەکەم یارمەتیم بدات تا بتوانم بنووسم.

مانگێك تێنەپەڕیوە چوار چیرۆکم نووسیون. بەزۆریی، شەوانە خەبەرم دەبێتەوە و دەبینم روخسارێکی ئاشنا، لەکۆتایی یادەوەریی گەلی دوورەوە، بۆ سەردانم هاتووە. جار جار هێند واقیعیی و زیندووە کە هەست بە بەرکەوتنی سەر پەنجەکانی لەسەر ڕوخسارم دەکەم. دوێنێ شەو کاك عەزیز، سایەق پاسەکەی شەمێران، لە بیچمی تارماییەکی

خەیاڵییدا بۆ سەردانم هات. تەماشای دەکردم و بە چاوە شەکەت و ئاوساوەکانیی تێی دەگەیاندم لەبیری نەچوومەتەوە و پەیمانێك کە بە یەکتریمان داوە، هێشتا هەر درێژەی هەیە. لەدوای هەر یادەوەرییەکەوە، یادەوەرییەکی تر وەدیاردەکەوێت. کاك غەنی، مامۆستای ئینگلیزیی، گێتیی خانم، ژنە خەراپەکەی دراوسێ، خالۆکان، خەڵکانی بەختەوەر و ساخ، خەڵکانی خەمگین و تێشکاو، هەر هەموویانم بیر دەکەونەوە تا جێگای خۆیان لەنێو نووسینەکانمدا داگیرکەن.

چاوانم لێکدەنێم و دەبینم وا پاسەکەی شەمێران هێور هێور لە دوورەوە دێت. شۆفێرەکەی لایتم بۆ دادەگیرسێنێ و دڵم لە خۆشییدا دەکەوێتە تەپ و کوت.

بەخۆم دەڵێم:" من جگە لە پاسەکەی کاك عەزیز، سواری هیچ پاسێکی تر نابم."

خانمی دختۆر دووایین دەرمانی شەوم بۆ دێنێ. دەمەوێت پاشماوەی چیرۆکێکی بۆ بخوێنمەوە کە نووسیومە. گلۆپی ژوورەکە دەکوژێنێتەوە و دەڵێت:" با بمێنێ بۆ دوایی. با بمێنێ بۆ سبەینێ!"

*